

24. august 2018

EM 2018/51

Jeg fremsætter hermed følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i forretningsorden for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at indføre en boligopsparing for studerende, der kun vil komme til udbetaling såfremt den studerende gennemfører en erhvervskompetencegivende uddannelse. Opsparingen skal udelukkende kunne bruges som indskud i en andels- eller ejerbolig.

(Medlem af Inatsisartut Malene Vahl Rasmussen, Demokraterne)

Begrundelse

For unge mennesker, der tager deres uddannelse herhjemme, er det ofte sådan, at der går lang tid før de har råd til en andels- eller ejerbolig efter endt uddannelse. Det betyder, at de fortsætter med at bo til leje, og dermed optager en bolig på lejeboligmarkedet. Dette er især et problem i de større byer, hvor der er boligmangel.

For vore studerende i udlandet er det ligeledes svært at komme ind på boligmarkedet. Et faktum, der kan have en betydning for deres vilje og lyst til at vende tilbage.

Jeg mener med baggrund heri, at vi bør indføre et system, der hjælper de nyuddannede med at komme ind på boligmarkedet.

Mit forslag er derfor, at man for alle studerende laver en boligopsparingsordning, hvor Selvstyret hver måned indbetaler 850 kroner så længe man er studieaktiv og er berettiget til at modtage SU. (Dog med mulighed for at indføre et optjeningsloft). Ordningen skal således gælde fra den måned, hvor man starter på en gymnasial uddannelse/en erhvervsuddannelse, og skal også gælde, hvis man som grønlandsk studerende vælger at studere i udlandet.

Opsparingen skal først kunne udbetales, når man har bestået en erhvervskompetencegivende uddannelse. Det vil altså sige, at det ikke skal være nok at have gennemført en ungdomsuddannelse som eksempelvis gymnasiet for at få udbetalt sin boligopsparing.

Herudover skal den påtænkte boligopsparingsordning udelukkende kunne gå til at betale indskud i en andels- eller ejerbolig. Dette især med henblik på, at de nyuddannede kommer direkte ud på det private boligmarked således, at de offentlige udlejningsboliger i højere grad bliver frigjort til andre borgere.

Hvis man af den ene eller den anden årsag ikke gennemfører en erhvervskompetencegivende uddannelse, skal boligopsparingen tilbageføres til Landskassen.

Der vil naturligvis være relativt store udgifter forbundet med ordningen. I svar på mit § 37-spørgsmål nummer 96-2018 fremgår det, at forslaget vil koste lige over 34 millioner kroner om året, hvis man tager

udgangspunkt i tal fra 2017. Jeg har ingen grund til at betvivle denne udregning. Jeg vil dog påpege, at forslaget samtidig vil medføre en række positive konsekvenser, der trækker dette tal i den anden retning.

For det første er der ingen tvivl om, at langt flere end i dag vil være i stand til at boligforsyne sig selv, hvilket vil frigøre boliger på lejeboligmarkedet. Dette vil medføre et fald i udgifterne til eksempelvis vakantboliger.

Det skal i den forbindelse nævnes, at Naalakkersuisut i sine svar på § 37-spørgsmål nummer 155-2018 oplyser, at man ikke ser nogen ulemper ved et større privat boligmarked, og at man er enig i, at ventelisten til almene udlejningsboliger vil blive kortere, hvis flere kan boligforsyne sig selv. Vedtagelse af nærværende forslag vil det uden for enhver rimelig tvivl betyde, at flere kan boligforsyne sig selv.

For det andet vil forslaget betyde, at flere studerende i udlandet får et incitament til at komme hjem. Det vil give vores samfund et uvurderligt kompetenceløft, der er svært at gøre op i kroner og ører. Herudover vil det betyde, at behovet for tilkaldt arbejdskraft vil falde. Og endelig vil forslaget forøge skatteindbetalingerne til det offentlige, da det ligger uden for enhver tvivl, at dem der kommer hjem kan få arbejde med det samme.

For at reducere omkostningerne til forslaget og for at undgå at studerende med vilje forlænger/forsinker deres uddannelse med henblik på at opnå så stor en opsparing som muligt, vil det formentlig være hensigtsmæssigt at operere med en form for loft for, hvor høj opsparingen samlet set kan være. Jeg håber, at et eventuelt udvalgsarbejde vil tage stilling til dette i sin betænkning.

Uanset at jeg mener, at forslaget i meget stor grad vil være selvfinansierende, så er det i min optik vigtigt at pege på finansiering af et forslag som dette. Jeg mener, at vi kan hente pengene på denne måde:

I 2016 blev der ifølge Landskassens Regnskab brugt 700 millioner kroner på administration i den offentlige sektor. I Finansloven for 2017 er der afsat 751 millioner kroner. I Finansloven for 2018 er der afsat 725 millioner kroner. I hvert af overslagsårene (2019-2021) er der afsat godt 700 millioner kroner om året. Det er på den baggrund rimeligt at sige, at der årligt bruges minimum 700 millioner kroner på administration i den offentlige sektor. Dette tal er efter min og Demokraternes mening alt for højt. Ved at spare blot 5 procent i den offentlige administration vil man få frigjort 35 millioner kroner, som kan bruges på at realisere mit forslag.

Jeg skal her til sidst gøre opmærksom på, at mit forslag til finansiering kun er et forslag. Jeg er helt bestemt åben over for andre måder at finansiere forslaget, og jeg håber ikke, at nogen vil afvise mit forslag udelukkende med henvisning til finansieringsforslaget.

Med disse ord ser jeg frem til at høre Naalakkersuisuts svarnotat samt indlæggene fra de øvrige partier.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

Implementering af forslaget vil kræve udarbejdelse af et lovforslag. De administrative ressourcer, som vil skulle afsættes hertil, forventes, inkl. oversættelse, høring og lovteknisk gennemgang, ikke at overstige et

halvt årsværk.

Tal fra Departementet for Finanser viser, at der i 2017 var 673 mennesker, der gennemførte en erhvervskompetencegivende uddannelse. Med en ydelse til en boligopsparing på 850 kroner om måneden vil forslaget ud fra disse tal koste Landskassen 34.282.200 kroner om året.¹ Landskassen vil dog også have indtægter på baggrund af forslaget, hvilket der redegøres for i begrundelsen for forslaget.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv.

Ingen

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne.

De nyuddannede vil alt andet lige få god mulighed for at købe en andels- eller ejerbolig efter endt uddannelse.

---

¹ https://inatsisartut.gl/documents/para3637/2018/svar/096_2018_boligopsparing_MAVR_svar.pdf